

Abstrakt: Tato práce si klade za cíl představit ideu osudu ztvárněnou v Homérově Íliadě. Ideou je přitom míněno to, co dává jednotu zdánlivě nesoudržným představám (1) osudu jako smrti a jako životního určení; (2) osudu jako daného údělu a jako působící moci; (3) osudu, jako toho, co člověk utváří, a jako toho, co ho potkává. Tato trojí významová polarita je zkoumána na dvou úrovních: (a) výstavby eposu (jak jsou osudy v básni ztvárněny) a (b) homérských výrazů pro osud (jak se o něm v básni mluví). Obojí bylo mnohokrát, a z různých perspektiv, pojednáno v dosavadní sekundární literatuře. Ani v jednom případě proto předkládaná práce neusiluje o vyčerpávající rozbor. Z hlediska výstavby se zaměřuje na roli, kterou ve struktuře eposu hraje *rozhodnutí*, a zejména pak na způsob, kterým se různá rozhodnutí mnoha postav začleňují do jednoty vyprávění. Mezi obvykle zkoumanými výrazy se podrobně věnuje jen dvěma nejvýznamnějším, μοῖρα a αἴσα, zároveň však zohledňuje i dvojici sloves τεύχω a τυγχάνω, kterým v této souvislosti dosud nebyla věnována pozornost. S využitím poznatků formálně-literárních studií posledních desetiletí se práce vrací k pozapomenuté otázce 19. století po „jedinečné povaze“ homérského osudu. Narozdíl od historického přístupu „analytického“ proudu exegeze, převažujícího ve 20. století, resp. pokusů jakýkoli homérský osud vyloučit, tato práce předpokládá a snaží se ukázat, že v pozadí zdánlivě rozporných představ nacházíme u Homéra jednotné pojetí osudu, k jehož podstatným vlastnostem patří právě to, že se ukazuje jako určení života *i* jako smrt, jako něco daného *i* něco působícího, jako to, co člověk utváří, *i* to, co ho potkává.